

Avdelningen för kunskapsstyrning
Smittskydd

Enligt sändlista

Möjlighet till yttrande över utredning om utfärdande av saneringsintyg för fartyg

Socialstyrelsen håller för närvarande på med en utredning för att klarlägga om saneringsintyg för fartyg enligt internationella hälsoreglementet (IHR) 2005 fortsatt ska utfärdas av kommunerna eller om uppgiften bör övergå till Transportstyrelsen.

Utredningen har föranletts av att IHR 2005 innehåller förändrade krav och nya regler för utfärdandet av saneringsintyg för fartyg. Bestämmelserna innebär att de tidigare rättcertifikaten har ersatts med intyg som omfattar alla ämnen (CBRN) och vektorer (dvs. bärare) som kan innebära en hälsorisk för människor. De inspektioner och saneringsintyg som ska utfärdas är därmed mer omfattande än för de tidigare rättsaneringsbevisen.

Socialstyrelsen föreslår i utredningen att inspektörer vid kommunernas miljö- och hälsoskyddförvaltningar/förbund ska utfärda saneringsintyg för fartyg. Antalet kommuner med utfärdanderätt bör emellertid minskas från i dagläget 53 kommuner till 28 kommuner. Detta för att gynna kommunal kompetens och erfarenhet inom området.

Socialstyrelsen ser inga problem med att det finns flera hamnar där det får utfärdas saneringsintyg i samma kommun. Förutom att det skulle bidra till en ökad service för sjöfartsbranschen kan ett sådant förfarande också främja kompetensen hos kommunens inspektörer genom att antalet inspektioner i respektive kommun kan komma att öka.

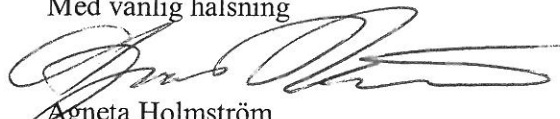
Grunden till Socialstyrelsens ställningstagande framgår av den rapport som bifogas detta brev.

Synpunkter önskas senast den 16 januari 2014.

Skicka era synpunkter med e-post till stayesh.abdollahi@socialstyrelsen.se.

Vid frågor, kontakta Marianne Gustafsson på telnr. 075 - 247 36 25 eller via e-post, marianne.gustafsson@socialstyrelsen.se, t.o.m. den 20/12 2013.

Med vänlig hälsning

Agneta Holmström
Enhetschef smittskydd

SÄNDLISTA**Kommuner och miljöförbund**

Ale
Falkenberg
Gotland
Grums
Gullspång
Gävle
Göteborg
Halmstad
Hammarö
Helsingborg
Hudiksvall
Härnösand
Höganäs
Kalix
Kalmar
Miljöförbundet Blekinge Väst
Karlshamn
Karlskrona
Karlstad
Kramfors
Kristianstad
Kristinehamn
Köping
Landskrona
Lidköping
Luleå
Lysekil
Malmö
Norrköping
Norrhälje
Nynäshamn

Länsstyrelser i

Blekinge län
Gotlands län
Gävleborgs län
Hallands län
Kalmar län
Norrbottnens län
Skåne län
Stockholms län
Södermanlands län
Värmlands län
Västerbottnens län
Västernorrlands län
Västmanlands län
Västra Götalands län
Östergötlands län

Landsting

Landstinget Blekinge
Landstinget Gävleborg
Landstinget i Kalmar län
Landstinget Sörmland
Landstinget i Värmland
Landstinget Västernorrland
Landstinget Västmanland
Landstinget i Östergötland
Norrbottnens läns landsting
Region Gotland
Region Halland
Region Skåne
Stockholms läns landsting
Västerbottnens läns landsting

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund	Västra Götalandsregionen
Oskarshamn	
Oxelösund	Centrala myndigheter
Piteå	Inspektionen för vård och omsorg
Ystad- Österlenregionens miljöförbund	Jordbruksverket
Simrishamn	Kustbevakningen
Skellefteå	Myndigheten för samhällskydd och beredskap
Sotenäs	Smittskyddsinstitutet
Stenungsund	Strålsäkerhetsmyndigheten
Stockholm	Transportstyrelsen
Strömstad	Tullverket
Sundsvall	
Söderhamn	Skeppsmäklare
Södertälje	Sveriges Skeppsmäklareförening
Sölvesborg	
Tjörn	Övriga
Trelleborg	Smittskyddsläkarföreningen
Uddevalla	Sveriges Hamnar
Umeå	
Varberg	
Vänersborg	
Västervik	
Västerås	
Ystad	
Örnsköldsvik	

Utredning - utfärdande av
saneringsintyg för fartyg
enligt internationella
hälsoreglementet (IHR)

REMISSVERSION

ISBN	Läggs in i större rapporter som ska vara maximalt sökbara. Du får ISBN-numret av produktionsledaren.
Artikelnummer	Har de flesta rapporter. Du får artikelnumret av produktionsledaren.
Omslag	Om formgivet omslag
Foto	Om det finns foton i rapporten
Sättning	Om sättning gjorts externt
Tryck	Tryckeri, ort, månad årtal, alt. om den publicerats på webbplatsen

Förord

Internationella hälsoreglementet (IHR) 2005 är ett legalt bindande ramverk för medlemsstater inom WHO. IHR ställer krav på vilken grundläggande kapacitet som ska finnas i alla medlemsstater för att kunna förebygga, upptäcka och hantera internationella hot mot människors hälsa. För att minimera risken för internationell spridning av smittsamma- och farliga ämnen genom transport, handel och resande ska medlemsstaterna utse hamnar där saneringsintyg kan utfärdas. Socialstyrelsen utser vem som får utfärda saneringsintyg i dessa hamnar vilket i Sverige är kommunernas miljö- och hälsoskyddsinspektörer.

IHR 2005 innehåller förändrade krav och nya regler för utfärdandet av saneringsintyg för fartyg vilket kräver en annan kompetens av den som utfärdar intyget än tidigare. Många kommuner anser att det är svårt att inhämta och upprätthålla tillräcklig kompetens för att utföra inspektioner på fartyg och för att utfärda saneringsintyg. Inspektioner för utfärdande av saneringsintyg överlappar till viss del det arbete som Transportstyrelsen gör inom ramen för sjöfartsinspektioner.

Denna rapport riktar sig i första hand till kommuner som utfärdar saneringsintyg, sjöfartsbranschen samt Transportstyrelsen. Rapporten riktar sig även till andra aktörer som arbetar med, eller har intresse för, beredskapsfrågor. Rapporten är framtagen för att klargöra om kommunens miljö- och hälsoskyddsinspektörer även fortsättningsvis bör utfärda saneringsintyg eller om denna uppgift istället bör övergå till Transportstyrelsen.

Sven Ohlman
avdelningschef
kunskapsstyrning

REMISSVERSION

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	7
Saneringsintyg för fartyg enligt internationella hälsoreglementet	8
Internationella hälsoreglementet (IHR)	8
Saneringsintyg	8
Förändrade krav vid utfärdande av saneringsintyg för fartyg	9
Svårigheter för kommuner att inhämta och upprätthålla kompetens	9
Projektets syfte och mål	10
Syfte	10
Genomförande	10
Mål	10
Utredningens resultat	11
Myndighetsvalets betydelse för Sveriges beredskap	11
Likheter & olikheter vid fartygsinspektioner	11
Utbildning och erfarenhet	12
Kommunerna bör även fortsättningsvis utfärda saneringsintyg	13
Möjligheter till utbildning för utfärdande av saneringsintyg för fartyg	13
Urval av kommuner som bör få utfärda saneringsintyg för fartyg	13
Konsekvensanalys	17

REMISSVERSION

Sammanfattning

Socialstyrelsen anser att kommunernas miljö- och hälsoskyddsinspektörer även i fortsättningen bör utfärda saneringsintyg för fartyg. Det är framför allt viktigt för Sveriges krisberedskap. Internationella hälsoreglementet (IHR) är en del av det svenska krishanteringssystemet och bör hanteras inom ramen för respektive myndighets verksamhetsansvar och efter krishanteringssystemets tre grundprinciper; ansvars-, likhets- och närhetsprincipen.

Kommunens inspektörer har dessutom kompetens inom smittskydd vilket är viktigt vid utfärdade av saneringsintyg enligt IHR. Kompetens finns även inom livsmedels- och miljötillsyn.

Antalet kommuner som får utfärda saneringsintyg bör dock minskas. En del kommuner har ett så lågt utfärdande som något eller några intyg/år, ibland vartannat år, medan andra utfärdar över 30 intyg/år. Ett så stort spann leder till att såväl erfarenhet som kompetens skiljer sig åt mellan de olika kommunernas inspektörer.

För att främja god kompetens och erfarenhet bör kommuner som utfärdar många eller relativt många saneringsintyg/år ha fortsatt utfärdanderätt medan kommuner med få intyg/år bör gallras bort. Färre antal utfärdande kommuner kommer sannolikt också att leda till att behoven på dessa ökar, vilket ytterligare bör gynna kommunal kompetens och erfarenhet inom området. Utfärdande kommuner har påpekat att de är i behov av stöd och utbildning inom området. Då utbildning saknas i Sverige var ett av målen i projektet att undersöka om det finns en relevant utbildning på Europeanivå som skulle kunna anpassas till svenska förhållanden.

Enligt World Health Organisation (WHO) har en sådan utbildning nyligen tagits fram. Socialstyrelsen anser att utbildningen först behöver utvärderas för att se om den är lämplig för svenska miljö- och hälsoskyddsinspektörer.

Saneringsintyg för fartyg enligt internationella hälsoreglementet

Internationella hälsoreglementet (IHR)

Världshälsoorganisationen, WHO, antog i maj 2005 ett nytt internationellt hälsoreglemente, IHR 2005, vilket trädde i kraft 15 juni 2007. IHR 2005 är ett legalt bindande ramverk för 194 länder. Ramverket ålägger rättigheter och skyldigheter på såväl människor, stater som på WHO. Det övergripande syftet med IHR 2005 anges i 2§; största möjliga skydd mot att vissa sjukdomar och andra farliga ämnen sprids internationellt, med minsta möjliga hinder för den internationella trafiken.

IHR 2005 ställer krav på den grundläggande kapacitet som ska finnas på nationell nivå för att upptäcka, bedöma, underrätta och rapportera händelser som kan utgöra hot mot människors hälsa av både nationell och internationell karaktär samt för att hantera dessa hot. IHR omfattar samtliga allvarliga hälsohot. Det gäller såväl kemiska, biologiska som radionukleära hot (CBRN), oavsett om dessa sprids avsiktligt eller oavsiktligt.

I Sverige har Socialstyrelsen ansvaret för att samordna beredskapen mot allvarliga hälsohot enligt Lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa. Myndigheten är också utsedd till nationell kontaktpunkt för IHR. Socialstyrelsen har gett ut två föreskrifter som ett komplement till lagstiftningen. En av dessa föreskrifter (SOSFS 2007:11) berör utfärdandet av saneringsintyg för fartyg.

Saneringsintyg

En del av arbetet med att upptäcka hot mot människors hälsa är att fartyg i internationell trafik ska inspekteras var sjätte månad, och därefter få ett intyg, så kallat saneringsintyg. Syftet med saneringsintygen är att minska risken för att smittämnen och andra ämnen som utgör eller kan utgöra ett allvarligt hot mot människors hälsa förs in i landet eller sprids till andra länder.

Det finns tre olika saneringsintyg:

- Intyg om befrielse från sanering av fartyg (*Ship Sanitation Control Exemption Certificate*)
- Intyg om utförd sanering av fartyg (*Ship Sanitation Control Certificate*)
- Förlängning av intyg om befrielse från sanering av fartyg (*Extension of the Ship Sanitation Control Exemption Certificate*)

De två första intygen gäller sex månader efter utfärdandet. En förlängning av saneringsintyg kan göras en gång om det inte finns några tecken på hälsorisker för människor och intyget gäller en månad.

I Sverige har Socialstyrelsen utsett 53 kommuner, med sammanlagt 68 hamnar, som har rätt att utfärda saneringsintyg efter inspektion. Vilka kommuner som får utfärda saneringsintyg för fartyg, intygets utformning, i vilka fall ett fartyg ska uppvisa ett sådant intyg och till vilken myndighet detta ska lämnas in, finns angivet i föreskriften om internationella hot mot människors hälsa (SOSFS 2007:11).

Socialstyrelsen har tagit fram en handbok för utfärdande av saneringsintyg för fartyg som ett stöd för de inspektörer vid kommunernas miljö- och hälso- skyddsnämnder som utfärdar intygen.

Förändrade krav vid utfärdande av saneringsintyg för fartyg

IHR 2005 innehåller förändrade krav och nya regler för utfärdandet av saneringsintyg för fartyg. Då ersattes de tidigare rattsaneringsintygen av ett mer omfattande saneringsintyg. Före den 15 juni 2007 var kommunens inspektörer främst inriktade på att söka efter spår av råttor på fartygen som en del i att förhindra spridningen av pest. Rutiner för att förhindra råttor från att komma ombord samt råttbekämpande åtgärder på fartygen kontrollerades också.

Saneringsintygen, till skillnad från rattsaneringsintygen, omfattar alla ämnen inom ramen för CBRN som utgör eller kan utgöra ett allvarligt hot mot människors hälsa. Det innebär att de inspektioner som ska utföras är betydligt mer omfattande jämfört med de tidigare inspektionerna inför rattsaneringsintygen. Det kräver i sin tur en annan kompetens av de som inspekterar och utfärdar intyget.

För kommuninspektörernas del medför förändringen att de numera behöver fokusera på att hitta tecken på skadliga föroreningar efter *alla ämnen* och vektorer (bärare av smittämnen) på fartygen som kan innebära en hälsorisk för människor samt kontrollera förebyggande rutiner och åtgärder.

Svårigheter för kommuner att inhämta och upprätthålla kompetens

I samtal och kommunikation med de kommuner som utfärdar saneringsintyg har det framkommit att många anser att det är svårt att inhämta och upprätthålla tillräcklig kompetens för att utföra inspektioner på fartyg och för att utfärda saneringsintyg enligt IHR 2005. Den stora mängden kommuner som får utfärda saneringsintyg leder till att varje kommun utfärdar relativt få saneringsintyg. Kommunerna har påpekat att de har ett behov av stöd i form av utbildning inom området. Det finns ingen utbildning som omfattar inspektion och utfärdande av saneringsintyg i Sverige. Dessa faktorer leder till att saneringsintyg utfärdas olika beroende på vilken kommun som utfärdar dem. Detta leder också till att vi i Sverige inte utfärdar likvärdiga intyg jämfört med andra medlemsstater. I många länder finns en Port Health Authority som bl.a. är ansvarig för inspektionen och utfärdandet av saneringsintyg.

Projektets syfte och mål

Syfte

Socialstyrelsen har under en 3-årsperiod genomfört ett projekt vars syfte är att säkerställa att Sverige uppfyller sina åtaganden enligt IHR 2005 när det gäller utfärdande av saneringsintyg för fartyg.

Genomförande

Socialstyrelsen har under projektets gång, från 2011- 2013, genomfört ett flertal aktiviteter. Möten har hållits med Transportstyrelsen. Två informationmöten har genomförts för kommunala miljö- och hälsoskyddsinspektörer som utfärdar saneringsintyg för fartyg, i samverkan med Transportstyrelsen.

Enkäter har skickats ut till kommuner och skeppsmäklare med frågor om kommunernas hantering av saneringsintyg respektive skeppsmäklarnas hantering av beställningar av saneringsintyg. Frågeenkäterna har också tagit upp om berörda i kommunen upplever att det saknas kompetens på förvaltningen för att utfärda saneringsintyg och om skeppsmäklare anser att det finns någon/några hamnar där det är särskilt viktigt att det går att utfärda intyg.

Kompletterande frågor har ställts per brev till kommunerna om deras tillvägagångssätt vid utfärdandet av saneringsintyg samt typ av kompetens hos utfärdande inspektörer. Kommunernas skriftliga rutiner för utförandet av saneringstyg har efterfrågats och ett flertal av kommunerna har bifogat sina rutiner till svarsmejlet.

Två studiebesök har genomförts på fartyg tillsammans med Transportstyrelsens respektive kommunens inspektörer för att få underlag till en jämförelse mellan de båda myndigheternas fartygsinspektioner.

Kontakt har också tagits med Transportstyrelsen och kommuner vid behov av kompletterande uppgifter. Sökningar har genomförts på Internet för att få information om färjetrafiken till och från Sverige. Socialstyrelsen har också sökt efter en relevant utbildning på Europainivå för svenska miljö- och hälsoskyddsinspektörer som utfärdar saneringsintyg för fartyg.

Mål

Arbetet har inriktats mot tre huvudmål:

- Att utreda vilken myndighet som bör utfärda saneringsintyg.
- Att ge förslag på vilken myndighet som bör utfärda saneringsintyg.
- Att identifiera om det finns relevant utbildning på Europainivå.

Utredningens resultat

Inspektioner för utfärdande av saneringsintyg överlappar till viss del det arbete som Transportstyrelsen gör inom ramen för sjöfartsinspektioner. För att komma fram till om Transportstyrelsen eller kommunens inspektörer bör utfärda saneringsintyg för fartyg i framtiden har en jämförelse gjorts mellan de båda myndigheterna. Jämförelsen omfattar följande områden:

- myndighetens roll ur ett krisperspektiv och därmed vilken betydelse valet av myndighet har för Sveriges beredskap
- likheter och olikheter vid fartygsinspektioner
- myndigheternas utbildning och erfarenhet

Myndighetsvalets betydelse för Sveriges beredskap

IHR är en del av det svenska krishanteringssystemet och bör hanteras inom ramen för respektive myndighets verksamhetsansvar och efter krishanteringssystemets tre grundprinciper; ansvars-, likhets- och närhetsprincipen. I det svenska krishanteringssystemet har kommunerna en central roll vid hanteringen av kriser. Grunden för samhällets krisberedskap är kommunerna och ju bättre de är på att hantera en kris, desto bättre blir hela samhället på att klara kriser.

Genom ett fortsatt kommunalt utfärdande av saneringsintygen främjas dessutom kontinuitet, kommunikation och kompetens inom kommunen:

- Kommunens inspektörer kan kontinuerligt vara delaktiga i hela arbetsprocessen från fartygsinspektion till bedömning och åtgärder.
- Kommunens inspektörer har erfarenhet av att inspektera fartyg om det skulle bli aktuellt att genomföra en inspektion på ett fartyg av annan anledning än ett utfärdande av saneringsintyg. Detta kan bli aktuellt vid objektsburna eller livsmedelsburna utbrott.
- Kommunikationen underlättas av att kommunens inspektörer och kommunens krisberedskap finns inom en och samma organisation.

Likheter & olikheter vid fartygsinspektioner

En jämförelse mellan kommunens och Transportstyrelsens inspektioner visar att de till viss del överlappar varandra. Det gäller t.ex. frågor som rör besättningens hälsotillstånd, temperaturer i kylrum samt avfallshantering.

Inspektionernas inriktning skiljer sig emellertid åt. Kommunens inspektörer fokuserar huvudsakligen på smittskyddsfrågan. Kontroll sker bl.a. av fö-

---

rekomst av skadedjur, vektorer, reservoarer samt hygieniska förhållanden. Däremot råder en osäkerhet i hur kontrollen av eventuella kemiska och radionukleära hot ska genomföras. Av de kommunala rutiner för utfärdande av saneringsintyg som Socialstyrelsen tagit del av saknas ofta rutiner för dessa ämnen.

Transportstyrelsens fartygsinspektörer kontrollerar arbetsmiljö, säkerhet inkl. brandrisker samt att certifikat och andra handlingar som ska finnas på fartyget är i sin ordning. De inspekterar också fartygsskrovets insida för att upptäcka eventuella sprickor som kan orsaka läckage av oljeprodukter eller andra kemikalier till omgivningen. Fartygsinspektörerna har normalt inte med sig utrustning för att mäta strålning. Om ett fartyg med radioaktiva strålkällor kommer till Sverige uppger Transportstyrelsen att de skulle ta kontakt med Strålsäkerhetsmyndigheten.

Utbildning och erfarenhet

En jämförelse av utbildning och erfarenhet hos Transportstyrelsens respektive kommunens inspektörer visar att varje myndighet var för sig har olika kompetenser som båda är viktiga och relevanta i utfärdandeprocessen.

Kommunernas miljö- och hälsoskyddsinspektörer har högskoleutbildning som grund. Utbildningen kan vara helt inriktad mot miljö- och hälsoskydd inklusive livsmedel men det finns också påbyggnadskurser inom ämnet. Huvuddelen av de kommuninspektörer som utfärdar saneringsintyg för fartyg arbetar med smittskyddsfrågor i sitt dagliga tillsynsarbete. Då intyg ibland också utfärdas av livsmedelsinspektörer samt inspektörer som arbetar med miljöskyddstillsyn kan miljökontoren även ha denna kompetens att tillgå. Under en pågående fartygsinspektion kan inspektörerna t.ex. kontakta en kollega på kontoret om de behöver rådgivning inom ett område de normalt inte arbetar med.

Transportstyrelsens fartygsinspektörer har 3 olika yrkesbakgrunder: sjökaptener, sjöingenjörer eller skeppsingenjörer. Sjökaptener och sjöingenjörer har sjöerfarenhet och även erfarenhet av att inspektera sitt "eget" fartyg. Vid nyanställning på Transportstyrelsen får de gå en ca 7 veckor lång teoretisk internutbildning som bl.a. innefattar "Medical Care" och kunskap om internationella konventioner. Dessa innehåller bestämmelser om hur fartyg ska vara konstruerade ur säkerhets- och miljösynpunkt samt rättigheter till bra arbets- och levnadsvillkor. Under upplärningsperioden som är 2-3 år utförs inspektionerna tillsammans med en erfaren fartygsinspektör (Senior Ship Surveyor) innan de själva får bli ansvariga. Efter 8 år kan en fartygsinspektör bli Senior Ship Surveyor. Transportstyrelsens fartygsinspektörer har därmed god kompetens och erfarenhet inom sjöfartsområdet men saknar kunskap om, och erfarenhet av, smittskyddsfrågor.

Kommunerna bör även fortsättningsvis utfärda saneringsintyg

Kommunens miljö- och hälsoskyddskontor bör fortsatt utfärda saneringsintyg för fartyg för att:

- IHR utgör en del av det svenska krishanteringssystemet. Därtill främjas kontinuitet, kommunikation och kompetens inom kommunen.
- Kommuninspektörer har kompetens inom smittskydd vilket är viktigt vid utfärdade av saneringsintyg enligt IHR. Kompetens finns även inom livsmedels- och miljötillsyn.
- Kommunens inspektörer kan inspektera även om många kommuner har bristande erfarenhet av fartygsinspektioner. Utfärdanderätten bör därför i möjligaste mån begränsas till kommuner som utfärdar från 10 saneringsintyg/år och uppåt. Färre antal utfärdande kommuner leder sannolikt också till att trycket på dessa ökar, vilket ytterligare bör gynna kommunal kompetens och erfarenhet inom området.

Oavsett vilken myndighet som framöver ska utfärda saneringsintyg så behövs utbildning för den personal som ska utföra inspektionerna. Kommuninspektörer är framför allt i behov av mer vägledning och kunskap om kemiska och radionukleära föroreningar kopplade till fartygsinspektioner men det finns även en viss osäkerhet i andra frågor.

Av de kommuner som föreslås få fortsatt rätt att utfärda saneringsintyg anser exempelvis några kommuner att det är svårt att genom okulärbesiktning bedöma hur smittämnen eller andra ämnen utgör allvarliga hot. En kommun känner osäkerhet inför inspektion i lastrum samt kontroll av ballasttankar och ytterligare en kommun vet inte hur de ska gå vidare om de hittar ”något” i samband med inspektionen.

Möjligheter till utbildning för utfärdande av saneringsintyg för fartyg

Under projektets gång har en inventering av utbildningar i Europa genomförts. Först under projektets slutfas har en sådan identifierats. Information finns på World Health Organisation (WHO) webbsida. Socialstyrelsen anser att utbildningen först behöver utvärderas för att se om den är lämplig för svenska miljö- och hälsoskyddsinspektörer.

Det har inte funnits möjlighet att inom ramen för detta projekt undersöka om denna utbildning är aktuell för svenska inspektörer.

Urval av kommuner som bör få utfärda saneringsintyg för fartyg

Om kommunernas miljö- och hälsoskyddsinspektörer även i fortsättningen ska utfärda saneringsintyg för fartyg bör antalet kommuner med utfärdande-

rätt minskas. Detta för att gynna kommunal kompetens och erfarenhet inom området.

Ett viktigt kriterium vid urvalet av kommuner är antalet saneringsintyg som utfärdas per år men för att täcka in hela Sveriges kust behöver även andra kriterier vägas in. Samtliga kommuner med karantänshamnar kommer fortsatt att ha utfärdanderätt.

Kommuner som bör få utfärda saneringsintyg för fartyg har valts ut utifrån följande kriterier:

- Om hamnen är en karantänshamn
- Antalet utfärdade saneringsintyg för handels/fraktfartyg per år
- Kommuner som utfärdat saneringsintyg för passagerarfartyg
- Kommunens geografiska läge i förhållande till andra saneringsintygs- hamnar
- Antal anlöp av handelsfartyg (utrikes)

Hänsyn har också tagits till om kommunen uppgett att de nya lagkrav inom IHR som infördes 2007 lett till en ändrad beredskap samt till skeppsmäklarnas synpunkter på hamnar som de anser bör vara sanerings- hamnar.

Kommuner som fortsatt bör få utfärda saneringsintyg för fartyg

KOMMUN	KRITERIER
	Stort antal utfärdade saneringsintyg > 20/år Relativt stort antal utfärdade saneringsintyg = 10-20/år Stort antal anlöp > 1000/år Relativt stort antal anlöp > 500 anlöp/år
Norrtälje	Geografiskt läge Stort antal anlöp
Nynäshamn	Geografiskt läge Relativt stort antal anlöp (Planerad utbyggnad av hamnen)
Stockholm	Karantänshamn
Oxelösund	Stort antal utfärdade saneringsintyg Geografiskt läge
Norrköping	Stort antal utfärdade saneringsintyg Geografiskt läge Relativt stort antal anlöp

Kalmar	Relativt stort antal utfärdade saneringsintyg Geografiskt läge
Oskarshamn	Relativt stort antal utfärdade saneringsintyg Geografiskt läge
Gotland	Relativt stort antal utfärdade saneringsintyg Geografiskt läge
Karlshamn	Stort antal utfärdade saneringsintyg Utfärdat saneringsintyg för passagerarfartyg Geografiskt läge
Karlskrona	Utfärdat saneringsintyg för passagerarfartyg Relativt stort antal anlöp
Helsingborg	Karantänshamn
Malmö	Karantänshamn
Trelleborg	Relativt stort antal utfärdade saneringsintyg Geografiskt läge Stort antal anlöp
Halmstad	Stort antal utfärdade saneringsintyg Geografiskt läge
Varberg	Relativt stort antal utfärdade saneringsintyg Stort antal anlöp
Göteborg	Karantänshamn
Lysekil	Stort antal utfärdade saneringsintyg Geografiskt läge
Stenungsund	Relativt stort antal utfärdade saneringsintyg

	Geografiskt läge
Uddevalla	Relativt stort antal utfärdade saneringsintyg Geografiskt läge
Karlstad	Geografiskt läge
Västerås	Stort antal utfärdade saneringsintyg Geografiskt läge
Gävle	Karantänshamn
Söderhamn	Geografiskt läge
Sundsvall	Karantänshamn
Örnsköldsvik	Geografiskt läge
Skellefteå	Stort antal utfärdade saneringsintyg Geografiskt läge
Umeå	Karantänshamn
Luleå	Karantänshamn

Då förslaget syftar till att minska antalet myndigheter som utfärdar saneringsintyg ser Socialstyrelsen inga problem med att det finns flera hamnar där det får utfärdas saneringsintyg i samma kommun.

De kommuner som planeras få fortsatt utfärdanderätt, Transportstyrelsen samt skeppsmäklare bör tillfrågas om vilka hamnar i kommunen som de anser ska vara saneringsintygshamnar. Förutom att det skulle bidra till en ökad service för rederierna kan ett sådant förfarande möjligen också gynna kompetensen hos kommunens inspektörer genom ett ökat antal fartygsinspektioner.

Konsekvensanalys

Genom att minska antalet kommuner som får rätt att utfärda saneringsintyg främjas inspektörernas kompetens och erfarenhet. En minskning kan emellertid också resultera i negativa följder om de kommuner som fråntas utfärdanderätten tror att de inte längre har ett ansvar enligt IHR. Fråntagande av utfärdanderätten medför inga förändringar i kommunernas underrättelseskyldighet enligt lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa samt kommunernas skyldighet att vidta åtgärder enligt miljöbalken (1998:808).

Ur samhällsekonomisk synvinkel är det inte heller försvarbart att alla kommuner som endast utfärdar ett fåtal saneringsintyg per år ska kunna upprätthålla kompetens och erfarenhet inom området. Färre utfärdande kommuner kommer sannolikt att innebära ökade kostnader för sjöfarten, åtminstone i initialskedet. Detta bör dock kunna begränsas genom att en förlängning av saneringsintyg får utfärdas i alla nu bemyndigade kommuner under en övergångsperiod av 2 år efter att Socialstyrelsens föreskrift har reviderats. På så sätt ges rederier och skeppsmäklare tid och möjlighet att planera sin verksamhet utifrån de nya förutsättningarna.

De kommuner som får fortsatt utfärdanderätt skulle möjligen också kunna få ökade utgifter i form av högre lönekostnader, beroende på i vilken omfattning efterfrågan på saneringsintyg ökar i dessa kommuner.

REMISSVERSION

Kommuner	
kommun@ale.se kommun@falkenberg.se regiongotland@gotland.se kommunstyrelse@grums.se kommun@gullspang.se gavle.kommun@gavle.se goteborg@goteborg.se halmstads.kommun@halmstad.se hammaro@hammaro.se helsingborg@helsingborg.se kommun@hudiksvall.se kommun@harnosand.se kommunen@hoganas.se kommun@kalix.se kommun@kalmar.se miljokontoret@miljovast.se kommunkansli@karlshamn.se karlskrona.kommun@karlskrona.se karlstadskommun@karlstad.se kramfors.kommun@kramfors.se info@kristianstad.se kommunen@kristinehamn.se kopings.kommun@koping.se kommun@landskrona.se kommun@lidkoping.se lulea.kommun@lulea.se registrator@lysekil.se malmstad@malmo.se norrkoping.kommun@norrkoping.se	norrstalje.kommun@norrstalje.se kommunstyrelsen@nynashamn.se miljokontoret@smohf.se kommunen@oskarshamn.se kommun@oxelosund.se kommun@pitea.se exp@ystadosterlenmiljo.se simrishamns.kommun@simrishamn.se stadshuset@skelleftea.se info@sotenas.se kommun@stenungsund.se kommunstyrelsen@stockholm.se kommun@stromstad.se sundsvalls.kommun@sundsvall.se kommun@soderhamn.se sodertalje.kommun@sodertalje.se info@solvesborg.se kommun@tjorn.se trelleborgs.kommun@trelleborg.se kommunen@uddevalla.se umea.kommun@umea.se ks@kommunen.varberg.se kommun@vanersborg.se vasterviks.kommun@vastervik.se info@vasteras.se kommunen@ystad.se kommunen@ornskoldsvik.se

Länsstyrelser	Landsting
blekinge@lansstyrelsen.se gotland@lansstyrelsen.se gavleborg@lansstyrelsen.se halland@lansstyrelsen.se kalmar@lansstyrelsen.se norrbottn@lansstyrelsen.se skane@lansstyrelsen.se stockholm@lansstyrelsen.se sodermanland@lansstyrelsen.se varmland@lansstyrelsen.se vasterbotten@lansstyrelsen.se vasternorrland@lansstyrelsen.se vastmanland@lansstyrelsen.se vastragotaland@lansstyrelsen.se ostergotland@lansstyrelsen.se	landstinget.blekinge@ltblekinge.se lg@lg.se landstinget@ltkalmar.se landstinget.sormland@dll.se info@liv.se landstinget.vasternorrland@lvn.se landstinget@ltv.se landstinget@lio.se norrbottens.lans.landsting@nll.se regiongotland@gotland.se regionen@regionhalland.se region@skane.se landstinget@sll.se landstinget@vll.se info@vgregion.se

Centrala myndigheter	Övriga
registrator@ivo.se jordbruksverket@jordbruksverket.se registrator@kustbevakningen.se registrator@msb.se smi@smi.se registrator@ssm.se sjofart@transportstyrelsen.se tullverket@tullverket.se	ake.ortqvist@sll.se info@transportgruppen.se

Skeppsmäklare
info@swe-shipbrokers.se